

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מב.

עין משפט גב מצוה

ח א מיי פ"כ"ו מהל' שנת
הלכה ד סמך לאוין סו
טו"ש ע"ה א"ח כ"י ש"ז פסוק
ז:
ב ב מיי"ש ע"ה ח סמך
ש"ס טו"ש ע"ה א"ח ס'
תג:

רבינו הגנאל

ואסיקנא, דכולי עלמא
מזיד לא והכא בשוגג
שלא במקומן פליגי, תנא
קמא סבר בשוגג שלא
במקומו שרי, ור' נחמיה
אמר אפילו בשוגג נמי
במקומו אין, שלא
במקומו לא, איני הוא
מדקתני בההיא ר' נחמיה
ור' אלעזר בן יעקב
אומרים לעולם אסורין עד
שיחזרו למקומן שוגגין,
מכלל דתנא קמא סבר
במזיד נמי שרי, אלא לאו
ש"מ תנאי היא ש"מ, אמר
רב נחמן אמר שמואל י
ר[א]ינו יודע תחום שבת,
מהלך אלפים פסיעות
בינונית והוה תחום שבת,
ועוד אמר רב נחמן אמר
שמואל שבת בבקעה
והקיפוה גרים מחיצה
בעבוסין ואוכפות
ומשאות וכיוצא בהן
בשבת, מהלך בה אלפים
אמה ומטלטל בכולה על
די זריקה, רב הונא אמר
מהלך בה אלפים אמה
דאינו תחומיה, ומטלטל
בה ב' אמות, דא"ע
דניקפה מחיצה נעשית
כאילו נפרצה המחיצה
הרביעי' [ב]מלאה למקום
האסור לה שהוא חוץ
לתחומו, ואילו היתה
הקיפה באלפים אמה או
פחות היה מותר לטלטל
בכולה, אבל כיון שהיא
יתר נעשית כאילו נפרצה
במקום האסור לו, ועל ידי
זריקה נמי אינו מטלטל
גזירה שמא ימשוך אחר
חפצו ויצא חוץ לתחומו,
ואסיקנא וכן א"ר חייא בר
רב ברב הונא, א"ל רב
נחמן לרב הונא לא תפלוג
עליה דשמואל דאמר
מהלך בה אלפים אמה
ומטלטל בכולה על ידי
זריקה, דהא תנאי כותיה

מב"ר דתנא קמא במזיד נמי שרי. נראה להלכתא כתנא קמא
ואף על גב דקיימא לן משנת רבי אליעזר קב ונקי הכא
לא קיימא לן כותיה אלא כרבינן כיון דסבר רב פפא כרבינן ואף
בשוגג שלא במקומן נראה להלכתא כ"ק דשרי מדקאמרין במזיד
במקומן כולי עלמא לא פליגי דאסור
כי פליגי בשוגג שלא במקומן ואם כ"ש
דרב פפא דשרי במזיד במקומן כ"ש
דשרי בשוגג שלא במקומן ועוד
דקיימא לן דלא קנסין שוגג אטו
מזיד לא גדלוורתא ולא דרבינן
מיהו על כרחן הא דאמר רבא
שוגג שלא במקומן לאו משום דקניס
שוגג אטו מזיד דהא במקומן לא
קניס שוגג אטו מזיד אלא משום כיון
דאינן להן אלא ארבע אמות גזרינן
דילמא אחי להוילין חוץ לארבע
אמותיהן וכן איתא בירושלמי דקאמר
ר' נחמיה דלמר עד שיחזרו למקומן
שוגגין איתא כ"מ דלמר המבטל
בשבת בשוגג יאכל ואף ע"ג דהבא
בציל ישראל זה מותר לישראל אחר
ואמרין לקמן (דף מו:): דחפצי
נכריים קונין שביטה ולא גזרינן שמא
יזיל חוץ לעיר יש לחלק בין עיר
לארבע אמות ועוד דכשנעשה ע"י
נכרי לא החמירו ועוד הא דחפצי
נכרי קונין שביטה היינו דגזרו בעלים
דנכריים אטו בעלים דישאל ומשום
הכי לא גזרינן שמא יזיל דלא גזרינן
גזירה לגזירה: **וּבְבָרִים** שהקיפה
מחיצות. בירושלמי מוקף לה כרבי
יהושע ומיהו ב"קונט' פ' דלתיא נמי
כ"ג דלמר נתנוהו דזיר או בסקה
מהלך את כולה וא"ע דלא שנת
באורי מחיצות מצעוד יוס דלא הקילו
חכמים אלא התם דלין לו אלא ארבע
אמות אצל הכא דיש לו אלפים לא
הקילו: **וּמְטַלְטֵל בְּכוֹלָה ע"י**
זריקה. נראה ל"י דאף מוך אלפים
מטלטל ע"י זריקה אצל כי אורחיה
אינו מטלטל אלא ארבע אמות דלענין
טלטול כי אורחיה נפרצה למקום
האסור לה:

רבי נחמיה אומר במקומן יאכלו שלא
במקומן לא יאכלו מאי במקומן אילימא
במקומן במזיד והא קתני בהדיא רבי
נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים
לעולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין
בשוגג אין במזיד לא אלא לאו במקומן
בשוגג וחסורי מחסרה והכי קתני פירות
שיצאו חוץ לתחום בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו במזה דברים אומרים שלא במקומן
אבל במקומן אפילו במזיד יאכלו ואתא ר'
נחמיה למימר אפי' במקומן נמי בשוגג אין
במזיד לא לא במזיד במקומן דכולי עלמא לא
פליגי דאסור והכא בשוגג שלא במקומן
פליגי תנא קמא סבר בשוגג שרי שלא במקומן
ורבי נחמיה סבר אפילו שוגג במקומן אין
שלא במקומן לא והא מדקתני סיפא **רבי**
נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים לעולם
אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין שוגג אין
במזיד לא מכלל דת"ק סבר במזיד נמי שרי
שמע מינה: אמר רב נחמן אמר שמואל
היה מהלך ואינו יודע תחום שבת *מהלך
אלפים פסיעות בינוניות וזו היא תחום
שבת ואמר רב נחמן אמר שמואל
= שבת בבקעה והקיפוה גברים מחיצה
בשבת מהלך אלפים אמה ומטלטל בכולה
על ידי זריקה ורב הונא אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל ד' אמות וניטלטל בכולה
על ידי זריקה שמא ימשך אחר חפצו
באלפים מיהת ליטלטל כי אורחיה משום
האסור לה חייא בר רב אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל באלפים אמה כמאן דלא כרב
נחמן ולא כרב הונא אימא מטלטל בארבע
אי הכי היינו דרב הונא אימא וכן אמר רבי
חייא בר רב א"ל רב נחמן לרב הונא לא
תיפלוג עליה דשמואל דתניא בוותיה דתניא
היה

רבי נחמיה אומר במקומן. אם חזרו למקומן יאכלו אצל שלא במקומן
כל זמן שהן חוץ לתחום לא יאכלו: מאי במקומן. דשרי רבי נחמיה
הכי חזרו: אי נימא. אפילו במזיד דחשיב להו אנוסין והוי כהוליאורו
נכרים והחזירוהו: והסיניא. אחריתי כהדיא רבי אליעזר ורבי

נחמיה אמר לעולם אסורין כו': אלא
לאו. על כרחן הא במקומן בשוגג
קאמר מכלל דת"ק אף במזיד שרי
היכא דחזרו ותרתי קולי אית ליה:
וחסורי מחסרה כו' שלא במקומן.
שלא חזרו הוא דבמזיד לא יאכלו אם
יאלו במזיד אצל חזרו במקומן (חזרו)
במזיד נמי יאכלו: ואסא רבי נחמיה
למימר. הא בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו דקאמר אשלא במקומן אינו כן
אלא במקומן איתמר דאם חזרו למקומן
בשוגג יאכלו אם במזיד לא יאכלו ות"ק
אית ליה דרב פפא: לא במזיד. אפי'
במקומן לת"ק אסור ומתני' לא תחסר'
אלא דקתני דלא איירי תנא קמא
בחזרה כלל ורבי נחמיה אשלא
במקומן תתא לאפלוגי דקאמר תנא
קמא שוגג יאכלו ואתא רבי נחמיה
למימר הא חילוק דיהבת בין שוגג
למזיד לאו אשלא במקומן איתמר
אלא במקומן והכי קאמר ר' נחמיה
חזרו במקומן יאכלו בהאי שוגג
דקאמרת אצל שלא במקומן אפילו
בשוגג לא יאכלו: והא מדסיני. בהך
אחריתי לעולם אסורין כו' מכלל
דבתרתי פליגי ותנא קמא במזיד
במקומן נמי שרי דאי חדא קולא הוא
דמיקל ור' נחמיה כההוא הוא דפליג
הכי ארבעי ליה למיתני דתנא במקומן
במקומן יאכלו שלא במקומן לא יאכלו
ואנא ידענא דאשוגג דשרי תנא קמא
שלא במקומן קאתא רבי נחמיה למימר
הא דשוגג דשרי במקומן הוא דשרי
שלא במקומן לא ומתנא לעולם
אסורין עד שיחזרו שוגגין שמע מינה
(*) לת"ק דשרי היכא דליכא חדא
להתירא כגון שוגג שלא במקומן או
מזיד במקומן כיון דליכא חדא
לתיבזתא וקאמר רבי נחמיה לעולם
אסורים עד דליכא תרתי להתירא
שוגג ובמקומן ולעולם תנאי היא:
פסיעה בינונית. דרך הליכתו של
אדם אמה: שנת בנקעה. יש לו

ממקומו אלפים אמה לכל רוח: והקיפוה נכרים מחילות בשבת. ולדירה
כגון שהקיפוה לדור בתוכה דאי לאו הכי צייתר מצית סתמים לא
משמריא לטלטולי בה אלא ד' אמות: מהלך בה אלפים. דלא מהני ליה הנך מחילות להיותה לו כד' אמות דכי אמרינן [ע"ב] כל הבית כולו
כו' אמות היכא דשבת באורי מחילות מצעוד יוס אצל הכא דבשעת שביטה לא הוו מחילות לא ואפי' לרבן גמליאל דלמר [מנא]: בהוליאורו
נכרים ונתנוהו דזיר או בסקה דא"ע דלא שנת באורי מחילות נעשית לו כארבע אמות ומהלך את כולה התם הוא דמי שהוליאורו
נכרים אין לו אלא ארבע אמות הקילו חכמים אכלו להיות לו היקף מחילות כארבע אמות אצל הקונה שביטה שיש לו אלפים אמה לא
הקילו חכמים אכלו להיות לו היקף מחילות כארבע אמות אלא אם כן שנת באורין ומדע דהא רב הונא וחייא בר רב תלמידי דרב
נייהו ואמר רב [ע"ב] הלכה כרבן גמליאל דזיר וסקה והכא אסרי כשמואל ובמתני' נמי הכי תנן לקמן בפ' כיצד מעבדין (דף ק"ה). ומודד
שאמרנו נותנין לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה במערה אינה לו כארבע אמות ואילו הוליאורו נכרים ונתנוהו בה מהלך את כולה
והא דזירי הכל היא: ומטלטל בכולה. אפי' חוץ לאלפים שאין לו רשות להלך מותר לטלטל ע"י זריקה כלומר מותר לזרוק שם דקיימא
לן [לעיל ב.]. מחילה העשויה בשבת שמה מחילה וממילא שמעינן דבתוך אלפים מטלטל כדרכו דהא מחילות נינהו: ומטלטל בארבע אמות.
כאילו לא היתה שם מחילה וטפי מארבע לא ואפילו בזריקה דלא שני לן בין טלטול כי אורחיה לטלטול דזריקה אלא במקום שמותר
לטלטל האסור להלך כגון מתוך התחום לחוץ התחום אצל במקום שהוא מותר להלך אי שרי לטלטל בזריקה שרי נמי לטלטל כי אורחיה ואי
אסרי תרתייהו אסרי וכו' דאמר ליה רב הונא לטלטל באלפים שלו אפילו זריקה נמי אסור ומעמא מפרש ש"מ: ומקשינן לרב הונא ונטלטל
בכולה. ואפילו חוץ לאלפים ע"י זריקה דהא קיימא לן מחילה הנעשית בשבת מחילה היא בפ"ב (לעיל ב.) ונהי דליהו לא מצי אילן כיון דלא
שבת באוריה לא הוי ליה כארבע אמות אצל מכל מקום מחילות נינהו: שמא ימשך אחר חפצו. חוץ לאלפים הלכך גזרינן טלטול בזריקה אטו
הילוך: באלפים מיהם. שהוא מותר להלך בהן וליכא למיגזר בהו משום שמא ימשך אחר חפצו ניטלטל כי אורחיה טלטול גמור וכל שכן זריקה דהא
מחילות מעלייתא נינהו. ומשני כיון דחוץ לאלפים אסור לטלטל אפילו בזריקה משום שמא ימשך אחר חפצו וכל שכן כי אורחיה דהא אין יכול
להלך שם ולטלטל מיהסר נמי באלפים משום דהוי אלפים דיליה נפרצין לחוץ לאלפים דאסרי ליה משום גזרה שמא ימשך דהא אין הפסק
ביניהן והיא מחילה הנפרצת במלואה למקום האסור לה: ומטלטל באלפים. אפילו כי אורחיה וחוץ לאלפים לא אפילו בזריקה: לא כרב
נחמן ולא כרב הונא. ומה נפשך אי גזר שמא ימשך אפילו אלפים ניתסרו משום מחילה הנפרצת למקום האסור לה ואי לא גזר שמא
ימשך לטלטל חוץ לאלפים בזריקה: עליה דשמואל. דרב נחמן משמיה דשמואל אמרה: דסיניא כווסיה. דלא גזרינן שמא ימשך: